

PREU.

5 CENT.

ENPAUSET

*** Farà una entremaliadura cada diumenge ***
 ANY 1.er * BARCELONA 17 ABRIL 1904 * NÚM. 16

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Rambla de las Flors, 11

— BARCELONA —

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Catalunya, un any. 3 Ptas.

Idem, un semestre 2 id.

Extranger, un any... . . . 5 id.

Quan el meu treu la brotada
 ells tot just planten lo seu;

aixó aquí sempre ho veureu
 que jo vaig a l'avansada.

Jo sí que puch dir allò de: «Quan ells hi van jo ja'n torno». Tot just fa una miseria d'anys que s'ha inventat la «Festa de l'Arbre», ab la sana intenció d'acostumar als petits a estimar las plantas. A mí, que ja'm ve de lluny aixó d'estimarlas, y estimarlas de debó, no més me cal dir tant de bó arrelli aquesta costúm; però no sé si seria més convenient que acostumar als petits a plantar arbrets, l'acostumar als grans a no tallar els arbrassos.

Per aixó'm veyéu a mí no plantarne un de xich, sino regant pera que creixi més un que'n tinch de gros, y que cada any, per la primavera, procuro que las bestiolas que pугan malmenarlo no hi crihin, que la set no'l neuli y li privi de treure bona bro-

tada. Y, en mitg de tot, no sé si hi entench prou, però'm sembla haver sentit a dir que la primavera no es pas lo temps més apropiat pera plantar arbres, però aixís com diuhen: «Visca la gallina, visca ab sa papida!», jo dich: «Visca la costúm, encare que potser tinga la papida».

Y are que parlo de la primavera me recordo de la florida que, segóns notícias, treurá enguany lo «Novell Planter», aquell «Esbart Bantaire» format per una bona colla d'amiguets, dels que ja vos ne va parlar En Cristóful en lo nombre 3 del meu periódich, cantant en diferents poblacions de Catalunya las més bonicas cansóns del seu repertori. Que Deu vos donga forsa salut y que sia esplendorosa la vostra brotada vos desitja

EN PATUFET

La festa del arbre

—¿Los arbres també fan festa,
papá, una vegada al any?
Aixó sí que ho trobo estrany;
¿cóm es la diversió aquesta?
—No fill, ho entens malament.
Ara, quan la primavera
se vessa per tot riallera,
fan plantar a cada nen
en un determinat lloch
un arbre que arrelará,
tindrà fullas, florirá
y's farà grós poch a poch.
Y un cop sigui home aquell nen
gronxantse l'arbre ufanós
saludarà'l respectuós
com fill fentli acatament.
L'home del dia portat
per l'ambició que'l domina
un be de Deu estermína
de boscos, que fa fredat
Y a vosaltres, als infants
us volen infiltrá al cor
aquest carinyo, l'amor
que avuy no senten los grans.
Y l'arbre es molt necessari:
no pots entendre'l perque;
ara tan sols te diré
que arrancarlo es temerari.
*Per cada bosch que s'atterra
mes de una cullita's pert.*
Aixó, fill meu, es tan cert
com ara estém a la terra.
L'afany destructor olvida;
mira en sas brancas uns brassos
que ab sos amorosos llassos
proporcionan goig y vida.
Pensa que'l bosch ademés
es lo poble dels aucells
xamosos, tendres y bells
que son cant tan grat nos es

LLUISET LLANSA

Los tres amichs

Un home tenía tres
amichs, qu'eran los di-
ners, la seva muller y las
sevas bonas obras. Quan
vetaquí que, trobantse a
las portas de la mort, los
envia a buscar tots tres
pera despedírsen.

Al primer de presentar-
se, que varen ser los di-
ners, li va dir:

—¡Adéu siau, amich, jo
'm moro!

Y l'amich va respondre:

—¡Adéu! Quant serás
mort jo faré fer uns fune-
rals pera lo repós de la
teva ánima.

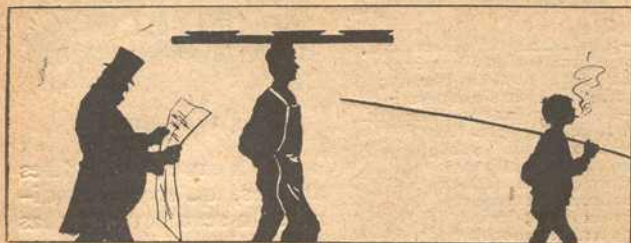
Hi aná després lo segón
amich y li va dir:

—Jo prometo d'acom-
panyarte fins a la fossa.

Y, per últim, ab lo
tercer, qu'eran las bonas
obras:

—Jo'm moro, ja hoveus.
Ab aixó ¡adéu!

Historieta

—No digas adéu, li contestá, que jo no't deixo: si tu vius jo viuré, y si tu mors jo't seguiré.

L'home va morir, y los diners feren dirli uns funerals; la seva dona lo acompanyá fins al fossar, y sas bonas obras l'acompanyaren en vida y en mort.

COMTE LL. TOLSTOI

Glosas

Bim, bom
las campanas de Salóm!
Heus aquí qu'un gran monarca,
un monarca de renom,
feu forjarse unas campanas
per posarlas a Salóm.

Tingué un fill de cara rosa
—¡Qu'es gentill!—deya tothom,
ya n'el nen l'esbojerravan
las campanas de Salóm.
Al se l'hora de la sopa
era mes pessat que'l plom
no'n tastava si no ohia
las campanas de Salóm.
Y cansava'l bras del pare
y cansava el de tothom...
Perqué ploras vida mia?
tot aixó va ser a Salóm!

PEPET C.

Consells de Metje

Cumplint lo promés, comenso avuy a donarvos los «Consells de Metje de que vaig parlarvos, pera que hi pareu compte los xichs y los grans, que pera tots son bons; copiantlos del portaveu de l'Academia d'Higiene de Catalunya anomenat "Vida."»

Sopas y Criaturas

Es cosa convinguda que
'l pá es l'aliment mes in-

muda

dispensable pera la vida. Lo bon cristiá lo demana cada día al llevarse y si'l pa es lo rey dels aliments solits, lo caldo ho es entre'ls líquits, cap com ell pera reconfortar lo ventrell ni res mellor com a medi de nudrició dels malalts.

Duas cosas tant maravellosas, barrejadas y tornadas a passar per l'acció purificadora del foch han de donar un producte sorprenent, aquest portento son las sopas.

Las mares no vehuen l'hora de donarlas a son infantó y lo cas arribat, ab orgull contan a tothom que'l seu fill ja *menja sopas*

com si res faltés desde aquell bell moment pera que la criatura se desentrotlli baix las mellors condicions possibles.

Y ab tot, cosa tant prehuada com son las sopas, dadas fora d'oportunitat y moltes mares comensan a ferho desde lo primer día de ser nat lo fill, causa tantas víctimas com quanse vulga malaltia.

Fora d'hora pertorba las funcions digestivas del infant, altera lo ventrell y predisposa a aquell tendre organisme a que una malaltia y majorment una de ventre se l'emporti.

Las criaturas no dehuen menjarne fins qu'haguin

tret las dents, als deu mesos y mellor passat l'any. Y encara no sempre las sopas fetas ab caldo los hi van bé; en molts cassos son mellors las fetas ab llet.

¿Com coneixer que las de caldo no van bé a una criatura? Ab l'olor dels seus escrementos, ¿fan pudor? donchs en las sopas posarhi llet en comptes de caldo.

Y si las mares no tenen prou llet pera alletar los seus plansos ¿com ho farán pera esperar los deu messos o l'any. Ab llet y res mes que llet, si no pot ser de dona, de vaca ó de cabra.

DR. PROUBASTA
Metje

BONS CONSELLS

Aquell que hi trova gust contante las faltas dels altres, no deixarà de contar també las tevas.

—

Molt pocas novetats hi han pels teatres que puguin tenir un xich d'interès pera vosaltres. Està vist que per forza us volen fer passar per grans, donchs com no hi han espectacles apropiats, si voleu passar un ratet distret esteu obligats a assistir a l'ópera del Liceu ó a las funcions sensacionals melodramáticas que fan al Tívoli ó a Novetats ab son género propi, etc., etc. Està vist que'l pobre que no vol encaparrarse y que tant sols busca la distracció pera fugir de la monotonía dels treballs de la setmana, indispensablement ha de caure a la taquilla d'alguns d'aquets teatres ó ha de contentarse en passar una horeta casi a las foscas contem-

plant mitja dotzena de *visitas fijas del Japón y de la China*, y quatre tonterías cinematográficas ab los corresponents dimonis pintats de vert y vermell que, fent mil cabriolas y altres tantas bruixerías, ens enlluernan un ratet y torneu a quedar a las foscas hasta que'l *mecanicién* torna a encendre la llanterna y entre un pet seguit de canonadas us fa saber lo *cicerone* que ja esteu en terren de la Manxuria, en lo mateix teatre de la guerra, com es costúm de dirho aixís, parlant a tall de rotativer.

Y dich ara jo, fentme ressó de la pregunta que molts m'han fet: ¿ahont han anat a parar los titellas de'n Pe.e Romeu? Vosaltres no'n sabeu res, y nosaltres... bons per are.

Segóns m'han assegurat, los tenen a pa y aygua en una montanya tan alta que sols s'hi pot arribar ab una bomba, pero guardantnos prou de fer com lo pobre *capitán Fa-*

rriols, que encare no ha tornat.

Al Teatre Catalá demá s'estrena lo *Vía-Crucis*, d'En Ignasi Iglesias. Us en taig memoria porque sempre val més recomanar cosas de casa, que tots las enteném y persegueixen sempre un fi moral y instructiu, que no pas las mil xavacanas d'un éxit duptós y carregadas d'una classe de xistos que prou necessitan la pell d'un elefant per no tornarvos rojos. Jo us asseguro que sempre anireu be si escolteu los consells de'n

CRISTOFUL

A n'En Ph. R. T.

Col·legi Calassanci

Me preguntas com me dich, ab verdadera franquesa porque'l dia del meu Sant dius que'm vols fer una ofrença... Per endevant mil mercès te don', malgrat no't conesca, desde'l mateix lloch que tu demanas la gracia meva. Ni fentme un ferm jurament m'haurian pogut fer creure.

I.—Repara quin ratoli
—ja veuràs, de xa'l per'mi

II.—D'un cop de peu, si no cuyta,
n'haig de fè una bona truya

que hi hagués qui m'estimi tant
en aquesta ingrata terra.
De que soch per molts volgut
per'mi, aixó es noticia vella,
pro a tal extrém, te soch franch,
no ho puch treure de ma pensa.
Mes així, m'vaig allargant
sens respecte a ta impaciencia;
donchs, prompte vaig a fer punt
a aquestas mas pobres lletas.

A mi'm dihuen *Patufet*
perque a casa tots se en deyan
y es, Peret, mon nom de fonts;
ab aixó... ¡fins a Sant Pere!

pera noyets y noyetas

Quan encare son peti-
tets, pero que ja comensan
a tenir un xich de com-
prensió, es molt bonich
ferlos hi lo joch de «Las
campanas de Salom».

Se fa assegurar la criatura
a la falda posat quasi a la
punta dels genolls, de cara
a qui fa'l joch agafantlo

Pensa dels homs lo que vulgas
encar que vajas errat
pero ¿dirlis lo que pensas?

Aixó may,
puig si'ls pensaments dels altres
en la pell no tan cap blau,
las paraulas tallar solen
com destrals

J. C. V.

camisa

III.—El piller, se t'ha escapat!...
Ja'l mataré jo aviat

IV.—Socors!...
—Que't passa?...
—Ets molt il·lus,
m'estàs fent pendre un bany rus.

tort per las manetas pera
que no caygui y allavors se
li fa fer un moviment cap
enredera que quasi el cap
li arriba a terra y després
se'l torna a fer pujar bo y
balancejantlo no massa
depressa y cantant:

Bim, bom,
las campanas de Salom,
tocan a festa
y fan bim, bom.

Aquest joch, que desen-
rotlla'ls muscles dels bras-
sos, es molt agradós a
las criaturas, com també,
no li es gens perjudicial y
al mateix temps se li dona
idea de quin es lo movi-
ment de la campana pera

que soni, ab lo que's logra
fentlo totas aquestas cosas,
y veus aqui perque lo re-
comana

EN SET CIENCIAS

Colaboració Infantil

Qüento

Una vegada era un nen
molt entremaliat.

Els seus pares havían de
tenirlo sempre a casa tan-
cant. Mes ell, s'escapava

per una finestreta molt baixa que donava al carrer y anava a ajuntarse ab sos companys.

Un dia al dematí, quan encara sos pares dormian, va fugir. Trobá a uns quants de la seva colla y ls va engrescar pera pendrer una barqueta y anar-se'n mar endins.

Per sort aquell dia no n'hi varen trobar cap, a la platja. Totas havian anat a pescar.

Ells las veyan allá al lluny ab la vela posada y s'alian desesperadament de no poguershi trobar.

Las contemplavan ab tanta afició, que no's varen donar compte, que de mica en mica s'anavan ficant dintre del mar y que tenian ja l'aygua fins els genolls.

Per allí la voreta s'hi trobava una dona que remendava unas xarxas y que al veurels mullarse d'aquella manera, los va cridar pera que se'n anessin, amenassantlos ab dirho als seus pares si no ho feyan.

En Pepet, aixís se anomenava el noy entremaliat, tot seguit que va sentir la veu d'aquella marinera va corre esparverat y espantat de trobarse vestit ab sabatas y tot a l'aygua. Els seus companys tambe van seguirlo y un d'ells, el més petit va caurer.

Va plorar molt y está clar, com era tant petitet y no sabia nadar, la corrent se l'enduya.

Al veurerho totsells, van tornar-se grochs de l'esglay y valga qu'aquella dona vatirarshi corrents y vapoguerlo salvar, ó sinó hauria mort ofegat... Y quins plors no haurian fet després els seus pares al veurer al fill de las sevas entranyas tot inflat de l'aygua y mort per sempre més.

En Pepet, desde aquell dia va tornar-se bon minyó y en comptes d'endursen als seus amichs per llochs perillosos; los portava a casa seva y allí jugavan en un pati molt bonich y molt gran que hí havia y finsells mateixos van tapar

no safreix perque recorda-
an el día aquell y tenian
dor.

QUIMET

FAULAS
FONC

DE ISOP

De las duas Ratas

Una Rata, que habitava
en una populosa ciutat,
discorrent per l'univers,
fou recaptada de una altre
Rata, que trobá en lo camí,
la qual portant-la a la sua
pobre caseta, la convidá a
aglans, y faves, les quals
ella tots anys conservava.
Y de allí poch temps ha
vent acabat la Rata de la
ciutat lo seu peregrinatge,
tornant per allí hont la
Rata que li havia fet tant
bon aculliment tenia la

---Veyám, senyala ab lo dit
at hi ha'l punt mes alt del món
No podré pas D. Ramón
perque soch massa petit.

posada, li demaná de gracia, perquè li pogués satisfer lo servey que de aquella rebut havia, que sen vingés a la ciutat ab ella: la qual deliberament per complaurerla, voluntariament ser aná en companyia sua. Y essent arribades a la ciutat, entrant en una cambra hont ella habitava la qual estava plena de exquesites, y delicades viandes, li digué que's saciás ab aquellas. Seguís, que menjant ellas ab grandíssim pler vingué subitament lo dispenser, y obrint la porta de la cambra, sentida la remor les Rates fugiren, é ignorant la extrangera Rata, los llochs hon se havia de salvar, acampá ab grandíssim perill.

Mes anantsen dins poch temps lo dispenser y tornant ellas al seu delitós menjar, digué la Rata de la ciutat a la altra. De quina turbació ets estada afligida, no tingues temor, y menja ab alegría, que res no'ns pot danyar, y respongué la altra Rata:

tú que no tens aquets gravíssims perills, per la consuetut en aquells, tems cascun dia menjar sens temor, que jo men vull tornar a la mia pobre posada hont sens algún recel, del poch que tinch me contento. Increpa, y repren aquesta faula aquells que se apropen als reys, y princeps, pera que alcansen algunas dignitats, mes que demana la sua condició, y natural, instrueix a tenir la descansada vida de la tranquila pobresa; perquè mes val posehir ab repós lo poch, que la una má pot pendrer, que lo que les dues poden acquerir ab treballosa afició de ánimo.

*Mes val pa aixut sens témor,
que gallina ab remor.*

Per mancarme lloch, no puch enquibir en aquest número la correcció del

exercissi de gramática francesa publicat en lo n.º 13, ho faré, si Deu ho vol, en an dels vinents números.

*

Faig sapiguer a mos llegidors que'l número de la setmana vinent, estará, per complert, dedicat a

nostre Patró Sant Jordi. Encare que no está massa bé alabarse un mateix, no puch menys de dirvos que será un número interessant, tant per los bonichs gravats que hi anirán com per lo escullit del text; en fi, será un número que vos deixarà boca-badats.

* * *

Endevinallas

Entreteniment

Retalleu aquestas figuras y combineu las de manera que formin un ob-
jecte pera guardarvos dels lladres.

Endevinalla

Tot lo meu cos tinch grabat
y no he tingut la verola
so rodó y no so cap bola,
mireu si és casualitat.
Uitl so a l'humanitat
y cusint me sacrificà,
carn dintre la boca'm fica
sens que may in'hagi engreixat.
Lo que de mi se serveix,
pera augmentarme la pena,
me martiritza l'esquena;
mes el meu cos no's rendeix.
Qui so, mes clar no ho puch dir;
cndevina, endavineta,
que't tinch una aposta feta
de que no cauràs en mi

Carta Geogràfica

Estimat Avi: Enamorat de viatjar;
del Passeig de Colón, Dressanas y
Plá de Palacio, aní a la estació y des-
prés de sopar, istil ràpit prengui
l'express y comensi ma passejada.

Felis, bó, alegre, constant y no
planyent rés, he lograt recórrer
mitja Europa, usant de tots los me-
dis de locomoció, després d'haver
navegat pels llachs de Suissa, carrils
y diligencias, me tengu de retorn a
casa ab eixos carromatos espanyols,
que tengu que vigilan pera que no
maten a senzills pedestres.

A la vista vos ho contaré mes de-
talladament vostre net lo que ha go-
sat en las vuit capitals que ha no-
menat en esta carta.

A veure si trovareu quinas son las
vuit capitals.

MAGARRINYAS

Lo nen ó nena que encerti las tres
endevinallas y envihi la solució a la
Redacció, junt ab lo nom, edat y
domicili, fins a las nou del vespre
del dimecres, podrá ser escullida a
la casualitat, pera concedirli lo pe-
riódich de franch fins a acabar l'any
y de las demés, junt ab las que rebí
fins dissapte a las nou del vespre, n'
esculliré vinticinch, també a la ca-
sualitat, que los hi regalaré'l periódich
durant tot lo més de maig, ad-
vertintque las solucions que rebí
passat lo dissapte no las consideraré
válidas.

Premis del número 14

Han correspost las quatre cansons
ofertas com a premis de la endevi-
nalla musical, als següents:

Joan Gols, Talavera, 13 (Tarragona)
Joan Balanzó, Casp, 64, 3er.

Gloria Bulbena, Fontanella, 12,
1er, 1.^a

Francisco y Mercé Balanzó, Diputa-
ció, 315, pral.

A mes dels premiats, han també
encertat la solució:

Santiago Espinosa.

Joaquim Rosich.

Joseph Crusellas.

Eduart Peñuelas.

Casimira Vilaseca.

Miquela Roca.

Francisco Font.

Ramón Romeu.

Joseph M.ª Montagud.

Ricart Guinart.

Joan Cuixart.

Jaume Segalés.

Santiago Rufí.

GRAN SABATERIA

DE

JOAN SIMÓN

Carrer de Banys Nous, número 8

Especialitat en calsat pera noys y noyas

Agusti Costa Grande

Cirurgiá Dentista

CASP, 34, 1.er 2.^a

(Devant dels P. P. Jesuïtes)

GÉNEROS DE PUNT

Las mellors calilats se fan a mida

* PERE GRIFELL *

Tapineria, 8

MARESI... voleu tenir grassos als vostres fillets? No'ls doneu altre LLET que la CONDENSADA marca **GALLIA**, la més pura y nodriva.

Se ven per tot arreu

Venda al engròs:

EDUARD ADAM - Aragó, 226,

Los mellors, més moderns y econòmichs retratos s'obtenen en la acreditada **FOTOGRAFIA**

HISPANIA * Pelayo, 50, pral.

Director: Joseph Banús

Treballs pera'ls aficionats

Visitas d'en Patufel
al Mestre Nicolau

Al gran mestre
Nicolau
saludarlo
molt me *plau*
puig trevalla
sens parà
pera lo poble
català